

عنوان مقاله:

خراسان بزرگ در فرآیندهای زمان (گذری بر تاریخ و جغرافیای خراسان بزرگ)

محل انتشار:

پژوهشنامه خراسان بزرگ، دوره 3، شماره 8 (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسنده:

علیرضا کشوردوست

خلاصه مقاله:

خراسان بزرگ دیاری است دیرین. دیاری که از دیرین روزگاران در تاریخ ایران نقشی ویژه داشته است؛ از زمانی که آریاییان به بالاترین جایش در شمال آمدند و نخستین باشند گاه آریاییان را در این سوی جهان پدید آوردند و پس از زمانی ماندن در آنجا، راهی ایران و هند شدند تا آنگاه که پارت های باشند در آن، یونانیان را راندند و ایران را از آن ایرانی کردند. خراسان بزرگ در سده های نخستین اسلامی، پایگاه پدیدآمدن فرهنگ و زبان نوین پارسی شد. نخستین زنجیره شاهی ایران پس از اسلام را طاهریان خراسانی ساختند و در پی آنان، سامانیان خراسانی بر پهنه ای گسترده دست یافتند. خراسان در سده های نخستین، خاک ریز تازش و چپاول ترک ها و ترکمانان و مغول ها بود و پس از دوران مغول، هراسی دیگر را آزمود و اندک اندک سست شد. نادرشاه برخاسته از خراسان، چندی بر آن و ایران فرمان راند، ولی از آن پس زمینه پاره پاره شدن آن فراهم شد و دو پیمان پاریس و آخال از گستره آن کاست. خراسان، فردوسی، رودکی، ناصر خسرو، ابوریحان، بوعلی سینا و ده ها و صدها تن از دیگر بزرگان ایران زمین را به ایران جهان تقدیم کرد. خراسان در تاریخ ایران، دیاری بس بزرگ است. روش این پژوهش، به گونه توصیفی تحلیلی است و کوشش شده است تا با بهره گیری از نقشه، روند دیگرگونی های این جایگاه وزین، بهینه تر تحلیل شود. در این مقاله، در کنار پرداختن به جغرافیای و تاریخ خراسان بزرگ، کوشش شده است تحلیلی پیرامون چرایی های بزرگی آن پرداخته شود و روندهای دگرگونی های آن مورد بررسی قرار گیرد.

کلمات کلیدی:

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2029053>

